

Karmen Šterk, Mirt Komel, Eva Vrtačič

Uvodnik h sklopu *Corpus Trupel*

V Ljubljani se je tekom letošnjega poletja odvijala razstava »Razkrita telesa«, ki je ponujala na vpogled prava človeška telesa, razkosana od kosti do mozga, kakor da bi je ne postavljala medicinska stroka, marveč množstvo Jackov Razparačev. Razstava se je propagirala kot »fascinantna in izobraževalna« ob enem, čemur lahko, kot uredniki pričujočega tematskega sklopa, posvečenega truplom, pritrdimo samo z zadržkom: predpostavka razstave je ležala v tem, da je človeško telo lahko razprostrto kot danost, ki se jasno razkriva očem gledalcev.

Korak, ki ga namesto tega predlagamo tukajšnji avtorji, predvideva odmik od fascinirajoče-estetiziranega trohnenja trupla in namesto tega podaja pogled s strani, ki v človeškem telesu vidi več in hkrati manj kot zgolj telo: truplo – samo za človeško truplo namreč velja, da nikoli ni zgolj mrtvo meso kadavra. Človeško mrtvo telo, golo meso, se vpisuje kot simbolni primankljaj, vselej že v relacijah točno določene družbeno-kulturne ideologije smrti, ki vključuje celo paleto moralnih, pravnih, političnih, estetskih in nenazadnje tudi kulinaričnih prvin.

Pričujoči tematski sklop »trupel« ponuja množstvo avtorskih prispevkov, ki so si zadali premisliti pomen človeškega trupla skozi raznorodne – včasih medsebojno komplementarne, včasih medsebojno izključujoče se – filozofske paradigme, od fenomenološke in psihoanalitske do marksistične in postrukturalistične, vse z namenom reformulacije diskurzivnih konvencij, ki nam sicer onemogočajo mišljenje trupla kot takega.

Naše gostujoče pero je Jean-Luc Nancy, ki se je odzval s kratkim esejem na temo trupla svojega prijatelja, poleg njega pa izven slovenskega govornega registra še Shannon Bell s svojim prispevkom o bioumetniških praksah skozi fenomenološko perspektivo in pa Niki D'Amore, ki, oborožena z marksistično-psihoanalitskim diskurzom, na podlagi svoje natakarske izkušnje piše o korporativnih zombijih post-kapitalizma.

Poleg omenjenih lahko pri becketovsko neimenovanih (imena se sicer nahajajo v kazalu) najdete splošnejše premisleke o bio- in thanato-politiki in se vprašate, kam so izginila vsa nepokopana trupla tega sveta; lahko zveste, kaj se zgodi, ko truplo zaide v polje estetike in kulinarike in kako si pripraviti vašo prvo jed iz človeškega mesa; nenazadnje pa lahko tudi vzljubite truplo ali zagledate Janeza D., ki se še vedno sprehaja med življenjem in smrtjo.

Zbornik tekstov, ki je nastal kot rezultat raziskovalnega programa Gledališke in medumetnostne raziskave*, zgovorni molk črke njihovega duha, uredniki posvečamo nedavno minuli sopotnici pri tem projektu, prijateljici Barbari Sušec Michieli. Barbara je postala svoj lasten predmet preučevanja, truplo, in ves čas se nam vrača v obliki neomejene in nelagodne inspiracije – kot zaveza, obljuba, spomenik, h kateremu zdaj namesto cvetja polagamo svoje prispevke.

*Rappelle-toi Barbara
Toi que je ne connaissais pas
Toi qui ne me connaissais pas
Rappelle-toi*

Jacques Prévert

* Prispevki so rezultat raziskovalnega programa Gledališke in medumetnostne raziskave (P6-0376), ki ga je je sofinancirala Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije iz državnega proračuna.